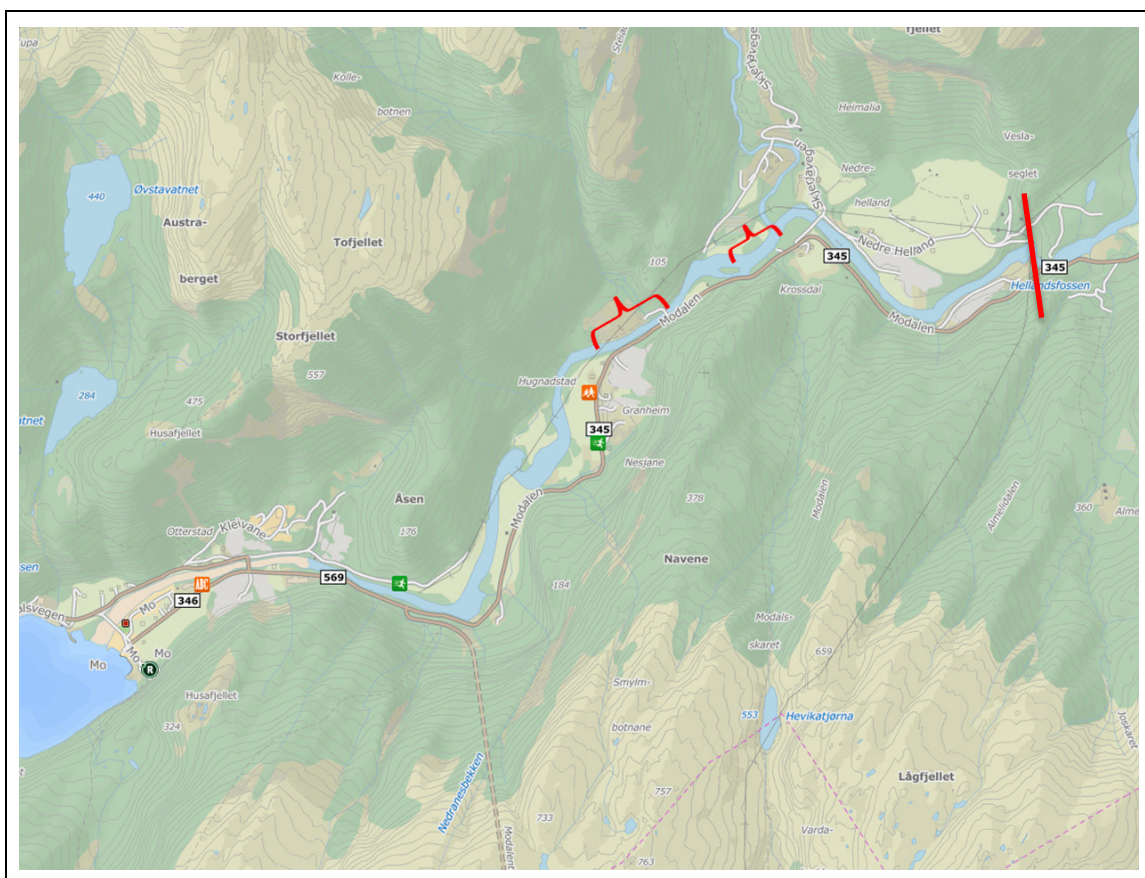

Fylkesmannen i Hordaland v/
Fiskeforvalter Gry Walle

Bergen november 2015

Planting av lakserogn i Modalselva, Hordaland 2015

LFI Uni Miljø har i samarbeid med Voss Klekkeri plantet ut lakserogn i Modalselva våren 2015. Det genetiske opphavet til denne rognen var Vosso-stammen. Det ble plantet ut 55 000 rogn 10.april 2015. I motsetning til i 2014 ble det ikke plantet ut rogn oppstrøms Hellandsfossen i 2015. Valg av steder for utplanting av rogn, fulgte tidligere utarbeidet plan (Gabrielsen & Barlaup 2013), men på grunn av det forholdsvis lave antallet rogn ble det bare brukt to lokaliteter. Voss klekkeri hjalp til med pakking av rognen i Vibert-bokser og var med på selve utplantingen. I tillegg var representanter fra fylkesmannen i Hordaland og BKK til stede. Alle boksene ble kartfestet med en håndholdt GPS (Garmin Oregon 300). Det ble lagt ned ca. 1 000 til 1 200 rogn i hver Vibert-boks. I tillegg ble det lagt ned noe grus med egne kornstørrelse i hver boks (**Bilde 1**). BKK hadde kjørt ned kraftstasjonen på forhånd for å hindre stranding av rognen i løpet av inkubasjonstiden.

Kart 1. Oversikt over utplantingslokaliteter for lakserogn i Modalselva våren 2015. Det ble ikke plantet ovenfor Hellandsfossen. 29 000 rogn ble plantet på nederste lokalitet og 26 000 på øvre.

Uni Miljø er en avdeling i forskningsselskapet Uni Research. Avdelingen studerer menneskelig innvirkning på naturressurser og utfører forskning som skal bidra til å sikre en økologisk ansvarlig utvikling.

Uni Environment is a department of the research company Uni Research. The department studies the impact of humans on natural resources and carries out research designed to help sustainable ecological development.

Bilde 1. 1 000 – 1 200 lakserogn ble lagt ned i en Vibert-boks sammen med noe grus og gravd ned i elvebunnen på egne lokaliteter. Det ble festet et merkebånd på hver boks for at det skulle være lettere å finne igjen boksene til kontroll av eggoverlevelse etter swim-up.

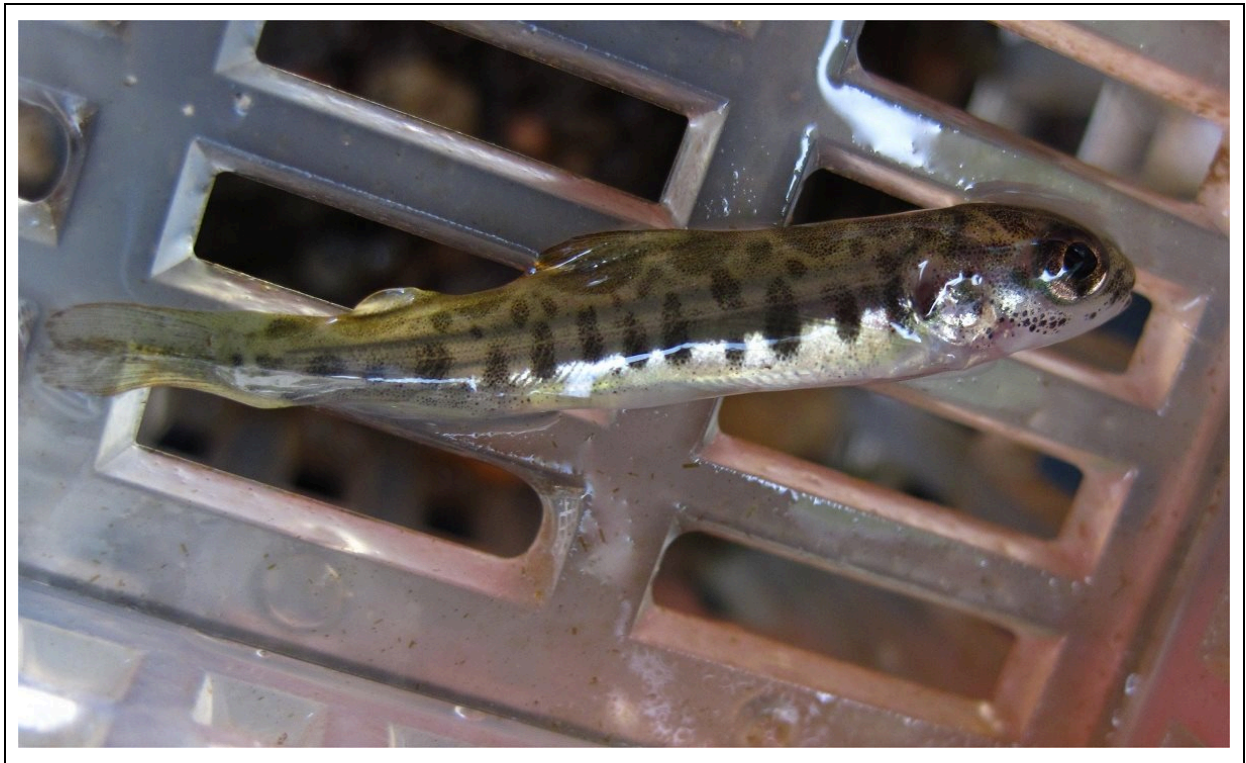
Evaluerings av tilslaget på rognplantingen

Etter avtale med BKK produksjon, ble kraftstasjonen kjørt ned til egnet vannføring for å muliggjøre opptak av boksene. Av i alt 55 Vibert-bokser, ble 38 gjenfunnet den 15.09.2015. Den totale gjennomsnittlige eggoverlevelsen var 85 % (std = 15). I 15 bokser var det kommet en god del finstoff som hadde sedimentert igjen i boksene. I disse var gjennomsnittlig eggoverlevelse 71 % (std = 38). Inntrykket etter boksopptaket var at det var mer sand og silt i boksene i år, samt at det ble observert mye sand i elvebunnen. En mulig forklaring kan være utspyling av sand fra et sandtak, men dette bør sjekkes nærmere. Likevel var ikke dødeligheten i boksene som var siltet spesielt høy. Den totale gjennomsnittlige eggoverlevelsen uten disse 15 boksene var 94 %.

Generell vurdering

Det er viktig at rognen blir plassert i de delene av elven som til enhver tid er vanndekt gjennom inkubasjonstiden. Derfor er det viktig at arbeidet gjøres etter avtale med BKK produksjon om å kjøre

ned kraftstasjonen før utplantingen finner sted. Nedkjøringen av kraftstasjonen må følge gjeldende prosedyre for en miljøtilpasset nedkjøring for å hindre hurtig vannstandsending og mulig stranding av ungfisk. Lokalteter med mye sedimentering i boksene utelukkes ved fremtidig planting. All rogn skal plasseres i hovedrommet sammen med noe grus. Vår vurdering er at utplantingen i 2015 har vært vellykket og bidraget i 2015 vil være med i arbeidet for å styre reetableringen av laks i Modalselva med en kjent laksestamme. Det er likevel ønskelig med et betydelig høyere antall utplantet rogn i et vassdrag på Modalselvas størrelse for å styre reetableringen på riktig vei.

Lakseunge funnet i en av Vibert-boksene ved opptak i Modalselva 26.08.2014.

Med vennlig hilsen

Sven-Erik Gabrielsen
Prosjektleder, Uni Miljø LFI

Eirik Normann
Prosjektmedarbeider,
Uni Miljø LFI

Tore Wiers
Prosjektmedarbeider,
Uni Miljø LFI

Litteratur

Gabrielsen, S-E. & Barlaup, B. T. 2013. Lokalteter for utplanting av rogn i forbindelse med reetablering av laks i Modalselva 2013. Notat 4 s.

